

Předmluva / 7

**Úvod: Každodennost a žitý svět –
Ke zdůvodnění dějin
každodennosti středověku / 12**

**I. Člověk, příroda, kultura:
Podmínky každodenního života
ve středověku / 23**

Obyvatelstvo, prostor osídlení a obzor / 23

*Vnímání času, podnebí a antropologické
podmínky života / 29*

„Kultura“ středověku / 36

II. Rodina / 44

1. Domácnost a příbuzenstvo / 45

2. Manželství / 53

a. UZAVÍRÁNÍ MANŽELSTVÍ / 53

b. VLIV CÍRKVE / 58

c. ROZVOD / 62

3. Manželka / 67

4. Láska a sexualita / 74

5. Děti / 84

III. Klášter a mnišský život / 89

1. Instituce: Benediktinské mnišství Západu / 91

a. DĚJINY STŘEDOVĚKÉHO MNIŠSTVÍ / 91

Počátky a benediktinské mnišství / 91

Klášterní reforma a nové řády / 94

b. FUNKCE KLÁŠTERA / 102

Založení kláštera / 102

Klášter jako součást církve – starost o duši, vzdělání,
pečovatelsví / 105

Klášter jako součást světa – vlastní klášter / 112

Klášter jako součást vysoké politiky – říšské kláštery / 116

2. Prostor: Klášter jako životní prostor mnicha / 122

3. Lidé: Klášterní společenství / 128

a. PŘIJÍMÁNÍ DO KLÁŠTERA / 128

b. KONVENT / 130

c. SPRÁVA A KLÁŠTERNÍ ÚŘADY / 135

Opat / 135

Klášterní úřady / 138

d. VZTAHY KLÁŠTERŮ NAVZÁJEM

A K VNĚJŠÍMU SVĚTU / 140

4. Klášterní život / 142

ASKETICKÝ ŽIVOT VE SPOLEČENSTVÍ PODLE ŘEHOLE
– IDEÁL A SKUTEČNOST / 142

PRŮBĚH DNE / 148

STRAVOVÁNÍ / 151

PÉČE O TĚLO A ODĚV / 155

POŘÁDEK / 158

IV: Selský život na panském statku / 161

1. Instituce: systém středověkého panského statku / 163

a. POJEM PANSKÉHO STATKU / 163

OBSAH

- b. FUNKCE A ORGANIZACE PANSKÉHO STATKU JAKO
HOSPODÁŘSKÉ FORMY / 165
 - c. PANSKÁ PRÁVA / 171
- 2. *Prostor: selská chalupa, lán, robotní dvůr
a ves* / 181
 - a. SELSKÁ CHALUPA / 181
 - b. LÁN / 183
 - c. VES / 187
 - d. FARNOST A TRH / 192
- 3. *Lidé: Sedláci a svazek poddanství* / 194
 - a. SEDLÁCI VE STŘEDOVĚKU / 194
 - b. SVAZEK PODDANSTVÍ / 202
- 4. *Život láníka* / 209
 - a. PRÁCE / 209
 - Polní práce / 209
 - Pěstování vinné révy / 217
 - Chov dobytka / 217
 - Další zpracování / 220
 - Práce žen / 222
 - b. VÝKONY A VÝNOSY / 224
 - Roboty / 224
 - Odvody / 226
 - Výnos a zatížení / 230
 - c. SELSKÝ ŽIVOT MIMO PRÁCI / 223
- V. Rytířství a dvorský život** / 235
 - 1. *Instituce: knížectví, knížecí dvůr a dvorská
kultura* / 236
 - 2. *Prostor: středověký hrad* / 245
 - 3. *Lidé: Rytířství vrcholného středověku* / 253
 - 4. *Dvorský život* / 268
 - a. KAŽDODENNOST A DVORSKÁ KULTURA / 268
 - b. VRCHOLY: SLAVNOSTI A TURNAJE / 273
 - c. JINÝ ZPŮSOB, JAK TRÁVIT ČAS / 280

VI. Město a měšťanstvo / 283

1. Instituce: Vznik

a vývoj středověkého města / 285

a. POJEM MĚSTA / 285

b. POČÁTKY A KOŘENY STŘEDOVĚKÉHO MĚSTA / 289

c. PANSTVÍ A SVOBODA

VE STŘEDOVĚKÉM MĚSTĚ / 301

2. *Prostor: topografie a výstavba města / 311*

Imunitní okrsky / 313

Tržiště / 314

Hradby a ulice / 315

Budovy / 319

3. *Lidé: Měšťané a obyvatelé města / 325*

Velikost / 325

Vrstvy městského obyvatelstva / 327

4. *Přechod k městskému životu / 335*

**Závěr: Každodennost a žitý svět
středověku – resumé / 340**

Příloha / 351

Zkratky / 353

Poznámky / 355

Soupis literatury / 423

Soupis vyobrazení / 446

Rejstřík / 450